

Miroslav Caban pokořil loni sedm vrcholů

- ▶ horolezec, cestovatel a fotograf, narozen 4. dubna 1964 v Brezně na Slovensku
- ▶ Jeho první osmítisícovkou byl výstup Česenovým pilířem na nejobtížnější himálajský vrchol K2 (8611 m).
- ▶ V roce 2002 - bez použití umělého kyslíku - vystoupil na vrcholek matky země - Everestu. Na svém kontě má mimo jiné noční sólo výstup na Mont Blanc, byl na Matterhornu, Grossglockneru a dalších.
- ▶ Žije ve vinařském kraji pod Pálavou, v Hustopečích. Je ženatý, spolu s manželkou Danou vychovávají dceru Kristýnu a syna Martina.

▶ Kolik dnů z roku jste byl loni doma a kolik času jste strávil na cestách?

Asi půl roku jsem byl doma a o nějaké dva, tři týdny více na horách. Absolvoval jsem dlouhé přelety, dlouhé trasy.

▶ Můžete udělat krátkou rekapitulaci vašich výstupů?

První horou byla Mc Kinley (dva roky předtím stanul na Everestu – pozn. autora). Nejdříve jsem se aklimatizoval výstupem na Mont Blanc a asi dvanáct dnů nato jsem stanul na jejím vrcholu. Z Aljašky jsem se vrátil domů a za dva týdny odletěl na Elbrus. Ten je nenáročný, řekl bych taková delší sjezdovka. Cesta na vrchol mi trvala dva dny a třetí den jsem byl zpátky. Při sestupu jsem však upadl a způsobil si těžkou zlomeninu ruky. Po čtyřměsíční přestávce zapříčiněné zraněním, jsem se v prosinci vydal na Kilimandžáro. Z výstupu na vyhaslou sopku jsem se po čtyřech dnech vrátil domů a vzápětí odletěl do Antarktidy, kde jsem 24. prosince stanul na jejím nejvyšším vrcholu – Vinson Massif. Z Antarktidy jsme cestovali rovnou do Jižní Ameriky. Na vrchol Aconcagui, ze sedmičlenné výpravy, vystoupilo šest lidí. Po návratu z Antarktidy jsem za měsíc odletěl do Austrálie a v únoru zdolal její nejvyšší vrchol, 2229 metrů vysoký Mount Kosciuszko. Když jsem se vrátil, vzhledem k tomu, že jsem chtěl Summits absolvovat v jednom roce, odcestoval jsem na Everest. Výstup z nepálské strany přes Jižní sedlo byl neúspěšný. Po návratu jsem si odpočinul a v srpnu, zdoláním Carstensz Pyramid, jsem dokončil projekt Seven Summits.

▶ Během čtyř let jste byl podruhé na Everestu. Co rozhodlo o tom, že jste se nedostal na vrchol?

Největším problémem bylo počasí. Ve třetím výškovém táboře - v 7200 metrech - jsme byli tři dny, když

a nemohli se pohnout nahoru. Ze sedmičlenné výpravy jsme se nakonec o Jižní sedlo pokoušeli tři. Při výstupu do sedla jeden ze spolezců začal omrzat, a rovněž druhý měl problémy. Byl jsem ve výšce 7400 metrů, když jsem viděl, že oba se začínají vracet. Nakonec jsem se odhodlal k sestupu taky. Nechtěl jsem jít nahoru podruhé sólově. Na Everestu jsme byli v dubnu a květnu. Statistika historie výstupů jeho jihozápadní stěnou říká, že nejvíce horolezců na vrcholu stánu 17. května. V roce 2005 na Everest první člověk vystoupil až 28. května. Bylo to o jedennáct dnů později, nežli je nejvhodnější termín pro vrcholový pokus. To jen dokazuje, jak špatné bylo počasí. Bylo to snad největší „neštěstí“, které mě potkalo na všech těch vrcholech.

▶ Který byl váš nejrychlejší a nejdelší výstup?

Při prvním výstupu na Everest jsme se s kamarádem aklimatizovali na Čo oju, kde jsme vystoupili do výšky 7800 metrů. Pak jsme přišli pod Everest a po dvou dnech v základním táboře jsem za čtyři dny stanul na vrcholu. To bylo velice rychlé. Nejdelší trasu jsem absolvoval

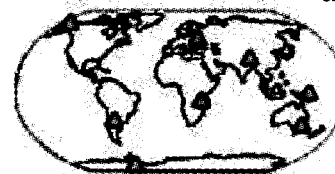
vovali při zdolávání Vinson Massif, kde jsme na vrchol a zpátky do výškového tábora šli nepřetržitě čtyřadvacet hodin.

▶ Ke zvláštnostem určité patřil výstup na skalní pyramidu?

Carstensz Pyramid se svými 4884 metry byla technicky nejnáročnější horou ze všech. Je to velice ostrá skála, museli jsme použít skoby, lana. Sníh a mráz způsobil, že se z ní stala ledová hora. Všechny stupy a chyty jsem při výstupu musel nejdříve očistit od sněhu a ledu.

▶ Strach má každý člověk. Jak jste na tom vy?

Na horách nelze mít strach. Ten „svazuje ruce“ a pak dochází k neštěstím. Po prvním poryvu větru se nemůžete otočit a jít zpět. Pokud chcete přežít, je třeba hory respektovat a cítit jejich sílu. Zároveň si musíte věřit. Když

má člověk natrénováno a cítí v sobě sílu, tak i sebevědomí jde nahoru. Myslím si, že sedmdesát procent víry v sebe sama musí mít člověk v sobě. S tím se musí narodit. Za celou dobu, co chodím po horách, jsem se snad jen jednou doopravdy bál.

▶ Jaké jsou letošní plány?

V roce 2007 hodlám vystoupit na vrchol K2. Celý rok budu trénovat v posilovně i venku. Letos pojedu opět na Mc Kinley, kterou chci zdolat obtížnější cestou žebrem. V rámci přípravy se vrátím také do Himálaje, kde se budu pokoušet o jeden z nejhezčích štítů Pumori nebo krásnou Ama Dablam.

▶ Co se vám vybaví, když se vysloví názvy některých kontinentů?

Afrika nabízí hodně horka, úžasnou přírodu, safari, zvířata. Fascinoval mě kmen Masajů,

který žije pod Kilimandžárem. Jsou to krásně urostlí lidé. Navštívili jsme jejich obydlí, trochu se podívali, jak žijí. Přijali nás přátelsky. Pokud jsme se k nim chtěli přiblížit, ponechávali si zdravý odstup. Komunikovali jsme anglicky přes náčelníka kmene, který jim vždy sdělil naše přání.

Jižní Amerika je hodně prašná. Nejhezčí sopečné pohoří na světě na rychlou změnu barev. Ohromující kontrasty hor, které se na pár kilometrech mění ze žlutých do tmavě zelených, pískových, červených, růžových a dalších barev.

Antarktida – to je místo zajímavé svojí nedostupností a totálním tichem. Světařil, který je tabu pro 98 procent lidí na světě. Zaujala mě především svojí rozlehlostí.

Indonésie – obří kapradiny, které dosahují až osmi metrů, jsou jedině v Nové Guineji a nikde jinde na světě. Je to právě ve výšce 3600 metrů. Zatím jednoznačně největší zážitek mého života.

▶ Máte nějaké střípky z hor?

V roce 2001 na Aconcagui jsem zažil monte blanco. To je vítr, kdy se teplota v průběhu jedné hodiny mění o 30 stupňů Celsia. To jen kvůli tomu, že vrchol hory je vzdálený 100 kilometrů od moře. Led v Antarktidě, na kterém jsme přistávali, jak nám ukazoval šéf základny Patriot hils na mapě – byl tlustý 1600 metrů. To je neskutečné. V Quiney jsme zase několikrát přecházeli přes řeku po spletených liánách. Bylo to velice nebezpečné, až se mi přitom tajil dech. Pod Kilimandžárem jsme navštívili obrovský kráter Ngoro-ngoro. Místo po meteoritu, kde se nachází největší migrace zvířat na světě. Viděl jsem tam hrochy, lvy, zebry, miliony pakoni. Odborníci odhadují, že v jednom stádu jich může být až 6 milionů. Jeli jsme deset kilometrů džipem a vedle nás nedohledná stáda pakoni. Bylo to úžasné.

Text a foto Milan Lulek

K2 byla poprvé zdolána velkou italskou výpravou pod vedením A. Desia roku 1954 a poté až roku 1977, což nemá obdoby. Poslední a jediný Čech, který stanul na vrcholu, a to hned dvakrát, 1983 a 1986, je Josef Rakoncaj.

Obtížnost hory spočívá už v její odlehlosti, odrážejíc fakt, že dokonce ani všechny okolní národy pro ni nemají jméno. Název Chogori se užívá v jazyce národa Balti a znamená královna hor. Čiňané ji dali jméno Oogri, ale to se používá ještě méně. Takže se užívá prostě jenom K2 – „K“ jako Karakoram a „2“ jako druhá hora zleva, jak ji v roce 1856 identifikoval britský kartograf T. G. Montgomerie.

EVEREST & OYU

Miroslav CABA